

เมืองโบราณ

ความประสงค์

การสร้างเมืองโบราณ

เมืองโบราณคือเมืองในอดีต อดีตคือช่วงเวลาที่ผ่านมา ช่วงเวลาที่ผ่านมาย่อมต้องมีช่วงเวลาที่ดีตามมา ความแตกต่างอยู่ที่ถึงก่อนถึงหลังเท่านั้น เช่นเดียวกับพระอาทิตย์ พระจันทร์ ต่างผลัดกันให้แสงสว่าง เกิดวัน เดือน ปี ปราภฏการณ์ทั้งหลายย่อมไม่มีจุดเริ่มต้นให้เห็นได้ เป็นวัฏฏที่หมุนเวียน เหตุวันนี้ย่อมสืบเนื่องมาจากเมื่อวานนี้ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในวันพรุ่งนี้ย่อมมาจากวันนี้ ฉะนั้นเรื่องของอดีตคนปัจจุบันจำเป็นจะต้องรู้ หากเราไม่รู้จักอดีตก็เหมือนเดินเรือในท้องทะเล โดยปราศจากเข็มทิศ และหางเสือ ผลที่จะเกิดขึ้นกับเรือลำนั้นเป็นที่น่าวิตกกังวลเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ความเสียหายนั้นเนื่องมาจากความไม่รู้ แต่ไม่รู้จริงเสียหายมากกว่า ยิ่งไม่รู้จริงแล้วทำเป็นรู้ผลที่สุดคือหายนะ โบราณและปัจจุบันความสำเร็จกับความล้มเหลวตกอยู่ในห้วงแห่งสาเหตุนี้มากต่อมาก การที่จะรู้จริงนั้นต้องมาจากความยากลำบาก จะต้องเผชิญกับอุปสรรคนานาประการ โลกปัจจุบันนี้แคลงทุกวันเรื่องเล็กๆ เรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้นในมุมเล็กๆ มุมหนึ่งของโลกสามารถกระทบกระทั่งจนถึงทุกแห่งในโลกได้ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงหวั่นวิตกว่า ความเปลี่ยนแปลง

ของสังคมระบบใหม่เกิดขึ้นจากความบีบคั้นของ
สิ่งแวดล้อมทางวัตถุ ประกอบกับปัจจุบันนี้ วัฒน-
ธรรมประเพณีตะวันออกกับตะวันตกกำลังเผชิญ
หน้ากันอย่างรุนแรง และคงจะร้ายแรงยิ่งขึ้น ผู้ที่
มีสติปัญญาหรือบัณฑิตทั้งหลายจะต้องเพ่งเล็งใน
กรณีนี้เป็นพิเศษ แม้แต่พวกที่ถือคัมภีร์ของตน
เป็นสรณะนับเป็นศตวรรษมาแล้วก็ตาม ต้องละทิ้ง
ทิฐิของตน หันมาพิจารณากับสิ่งที่เขาเคยคิดว่า
เป็นปรับภัย

ข้าพเจ้าเชื่อว่าศีลธรรมของพลโลกปัจจุบันนี้
เสื่อมลง ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็ไม่ปฏิเสธว่า
วิทยาศาสตร์เจริญมีคุณค่าที่ปรากฏแก่มวลมนุษย์
ไม่มียุคไหนเทียบเท่า แต่ชาวตะวันออกเราเชื่อว่า
วิทยาศาสตร์สามารถให้ความรู้แก่มนุษย์ได้ แต่ไม่
สามารถที่จะยกระดับจิตของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้ มี
แต่ทำให้ผู้คนนับถือลัทธิวัตถุนิยม มุ่งแต่ความสุข
ในทางโลก สิ่งต่างๆ ในจักรวาลนี้เกิดขึ้นด้วยความ
เหมาะสมของธรรมชาติและความสำเร็จของสิ่งใด
สิ่งหนึ่ง จะต้องขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เหมาะสมหนึ่ง
จุดศูนย์กลางที่พอดีหนึ่ง เวลาที่ถูกต้องหนึ่ง

ตำแหน่งที่เหมาะสมนั้นหมายถึงตำแหน่ง
ที่ต้องอยู่อย่างพอเหมาะพอดี จุดศูนย์กลางนั้น
หมายถึงความเจริญอยู่ในกฎเกณฑ์ เวลาที่ถูกต้อง
นั้นหมายถึงสิ่งแวดล้อมที่ต้องการในขณะนั้น หาก
สวรรค์ต้องการให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดคงเหลืออยู่ ย่อมไม่ให้
เจริญเกินขอบเขตของความเจริญ นี่คือการบ่งเกิดของ
ความสมดุลตามกฎแห่งธรรมชาติ ความเหมาะสม
และดีงามของสิ่งใดๆ ไม่มีขอบเขตแห่งความเก่า

แก่ พิสูจน์จากจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่วิจิตรงดงาม เป็นมรดกของมนุษยชาติที่บรรพบุรุษมอบไว้ให้แก่เราเป็นเวลานานแสนนานมีคุณค่าอย่างยิ่ง ที่ไม่ได้เสื่อมโทรมแม้แต่น้อย ศิลปะไม่มีลัทธิ ศาสนา และกาลเวลา ศิลปะเท่านั้นที่หล่อเลี้ยงจิตใจมนุษย์มาตราบนานเท่านานนี้ เหตุไฉนประเพณีวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษมอบไว้ให้แก่เราจึงถูกทอดทิ้งบ้าง ทำลายบ้าง ทั้งๆ ที่วัฒนธรรมประเพณีนั้นเหมาะสมกับสังคมมนุษย์และสิ่งแวดล้อมของเรา

โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงอยากให้มนุษย์ร่วมโลกรู้จักประเพณีและวัฒนธรรมของเรา เพราะเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่มวลมนุษย์ อย่างน้อยก็เป็นเครื่องเตือนใจของผู้ที่กำลังหลงทางในสังคมปัจจุบัน นี่คือจุดประสงค์ของข้าพเจ้าที่สร้าง “เมืองโบราณ” ขึ้น หวังเพื่อแก้ไขสิ่งเลวร้ายที่มีอยู่ในสังคมปัจจุบัน แต่ปัญหายิ่งใหญ่จะสัมฤทธิ์ผลได้อย่างไร ใครจะเป็นผู้แก้ไข คำตอบของข้าพเจ้าคือ ไม่ใช่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องทุกๆ คน ไม่ใช่เรื่องราวของเช้าเย็นวันหนึ่ง จะต้องเป็นเดือนเป็นปี เป็นศตวรรษ เสมือนที่โบราณกล่าวไว้ว่า หากจะสร้างภูเขาหนึ่งภูเขา ดินก้อนหนึ่งมีคุณค่าของดินก้อนหนึ่ง เปรียบเสมือนคนเดินทางก้าวหนึ่งย่อมมีคุณค่าของก้าวหนึ่ง ภูเขาที่สำเร็จต้องอาศัยคุณค่าของหินก้อนแรก ระยะทางที่เราเดินสำเร็จต้องอาศัยคุณค่าของก้าวแรก

หากคติของข้าพเจ้าไม่สอดคล้องกับคนที่ยึดถือว่า สังคมปัจจุบันนี้ถูกต้องและยึดถือไว้ปฏิบัติ

ให้ก้าวหน้าต่อไป ข้าพเจ้าใคร่ขอวอนให้ท่านเหล่านี้นั้นตั้งอยู่ในความเที่ยงธรรม จงพยายามหาสิ่งที่ดีจากสิ่งที่เราเกลียด หาสิ่งที่เลวร้ายจากสิ่งที่เรารัก เพื่อนำมาประกอบการวินิจฉัยกับวัฒนธรรมประเพณีของโบราณไทย ว่ามีคุณค่าสมเจตนารมณ์ของข้าพเจ้าหรือไม่

จะได้ผลประการใด แล้วแต่สวรรค์จะทรงโปรด

พระโอรส ๑๐, ๓๘๘
|

ย่างเข้าเมืองโบราณ

“หากเรามองรอบ ๆ ประวัติศาสตร์ของโลก
เราจะเห็นภาพหนึ่ง

เต็มไปด้วย

ความเปลี่ยนแปลงเรื่องราวานาชนิ

ของแต่ละเชื้อชาติ ประเทศ บุคคล

เคลื่อนไหวหมุนเวียน รับช่วง ไม่มีที่สิ้นสุด

ได้จัดมนุษย์

สามารถคิดได้ และปรารถนาในสิ่งใด

จะปรากฏขึ้น

เราเห็น เรารู้จัก เราจำมันได้

ให้ความหวังแก่เรา

ก็วิตกกังวลเช่นกัน

จริงอยู่มันเป็นเพียงเมฆหมอก

ซึ่งก็ผูกพันรอบ ๆ ตัวเรา

นำเรา

เข้าสู่ห้วงแห่งหมุนเวียน

จึงเกิดรักและชัง ”

๑. พระแท่นที่ประทับ อยู่หน้า
เมืองโบราณเป็นที่ประดิษฐาน
พระพรหม สัญลักษณ์ของเมือง
โบราณ

๒. ศาลาหน้าเมือง ลักษณะ
สถาปัตยกรรมแบบสุโขทัย ใช้
เป็นศาลาที่พักขณะประคูเมือง
ยังไม่เปิด

๓. ประตูเมือง ถอดแบบจาก
ประตูวัดมหาธาตุเมืองเซลิยง
ศรีสัตนาลัย การถอดผ่านประตู
นี้ถือเป็นสวัสดิมงคล

๔. สวนอิเหนา รูปปั้นจาก
วรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์
ตอนต้น เรื่องอิเหนา ซึ่งเป็น
บทละครในที่มีความไพเราะ
มาก ที่สำคัญคือ รัชกาลที่ ๒
ได้ทรงร่วมพระราชนิพนธ์บาง
ตอนด้วย

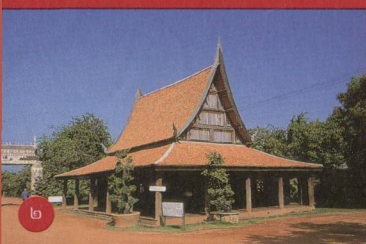
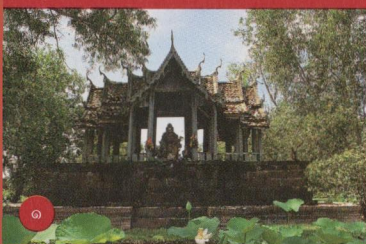
๕. ศาลาในเมือง เป็นศาลากลาง
บ้าน ที่ชุมนุมชนตามอย่าง
โบราณดั้งเดิม

๖. สวนมโนहरา ประกอบด้วย
รูปปั้นตัวละครจากสุนชาดก
หรือมโนहरา

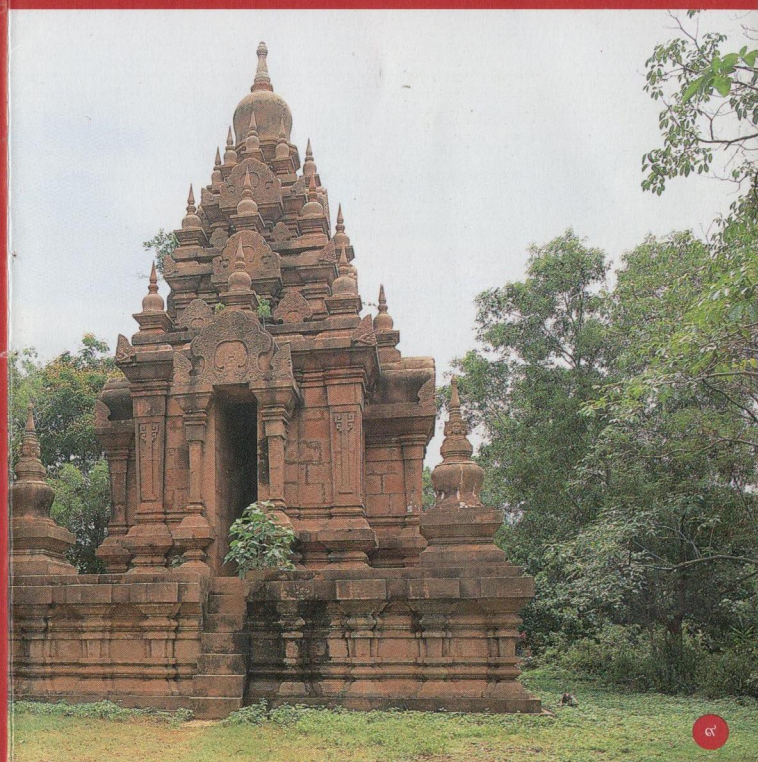
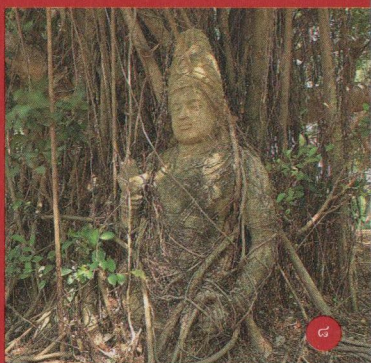
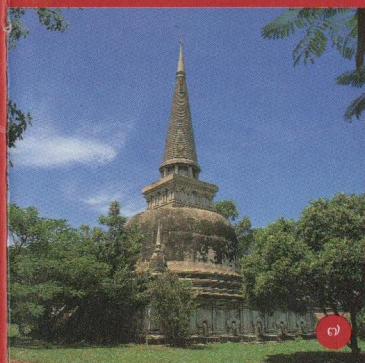
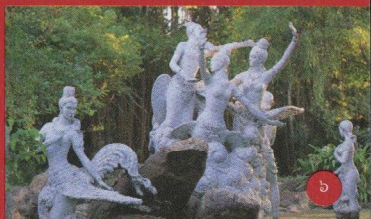
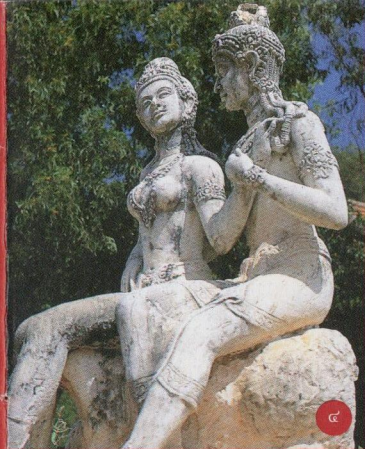
๗. เจดีย์พระบรมธาตุ นครศรี-
ธรรมราช เจดีย์แบบลังกาทรง
แรก ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อพุทธศาสนา
ลัทธิลังกาวงศ์ แผล่ขยายมายัง
ประเทศไทย

๘. เทวรูปปัลลวะ พังงา เป็น
เทวรูปศิลปะอย่างอินเดีย สมัย
ราชวงศ์ปัลลวะ

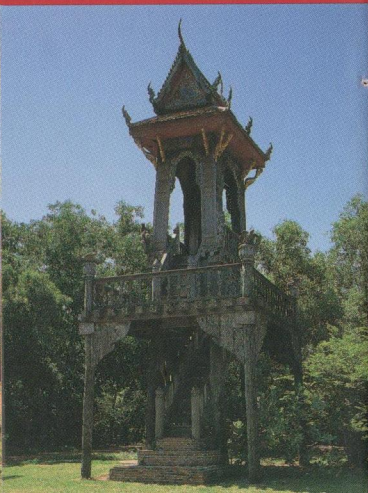
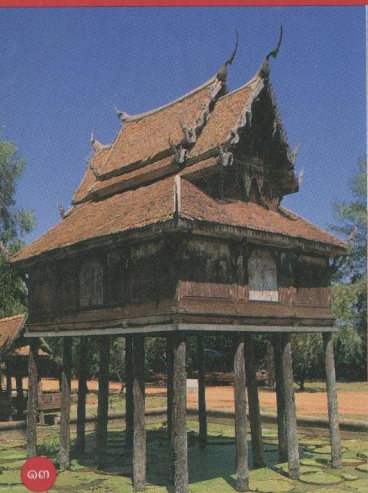
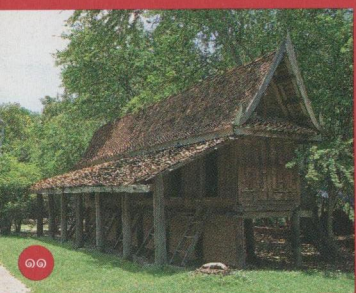
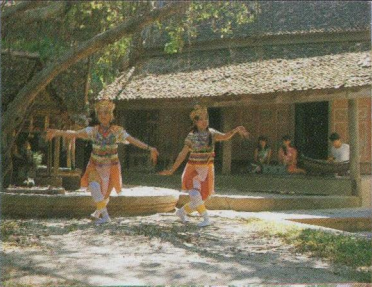
๙. พระมหาธาตุไชยา สุราษฎร์-
ธานี เจดีย์ศรีวิชัย ที่ยังคงรูป-
ร่างและลักษณะศิลปะสถาปัตย-
กรรมที่เหลือสมบูรณ์ที่สุดใน
เวลานี้

๑๐. ตลาดโบราณ ย่านชุมชน
เมืองในยุคต้นกรุงเทพฯ

๑๑. ถานพระ แสดงความเป็น
อยู่ประจำวันของสงฆ์ ซึ่งต่าง
จากฆราวาส ถานพระนี้เป็น
ของดั้งเดิม ซึ่งเมืองโบราณได้
ขอผาติกรรมมา

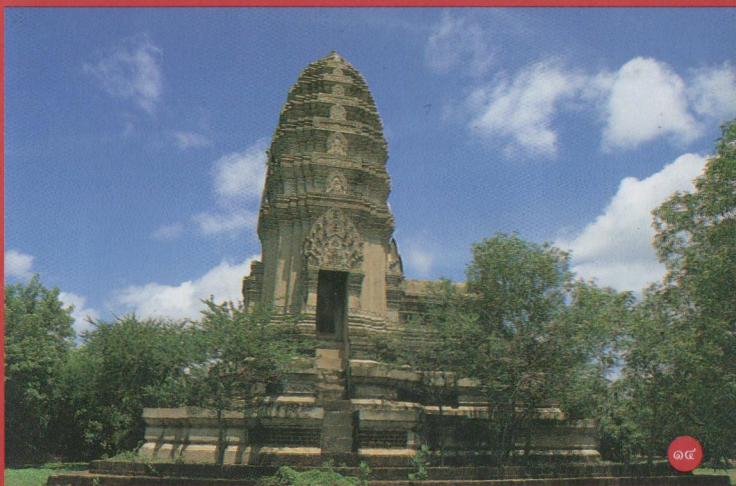
๑๒. ศาลาการเปรียญ วัดใหญ่-
สุวรรณาราม เพชรบุรี เดิมเป็น
ท้องพระโรงในพระเจ้าเสือ ต่อ
มาโปรดฯ ให้รื้อมาสร้างถวาย
พระสุวรรณมุนี สังฆราชา

๑๓. หอพระไตรปิฎกและหอ

ระฆัง เมืองโบราณได้ผาติกรรม
มาจากวัดใหญ่ อ.บางคนที
สมุทรสงคราม

๑๔. พระปรางค์ศรีรัตนมหาธาตุ
ราชบุรี เป็นปรางค์ในพุทธศาสน
นาคติมหายาน เข้าใจว่าสร้าง
สมัยลพบุรี

๑๕. สวนขวา เมืองโบราณได้
ผาติกรรมขึ้นส่วนสถาปัตยกรรม
มาจากวัดไผ่เงิน นำมาสร้างไว้
เพื่อแสดงความผสมผสาน
ระหว่างศิลปะจีนกับศิลปะไทย

๑๔

๑๕

๑๖

๑๗

๑๘

๑๙

๒๐

๒๑

๑๖. ท้องพระโรงกรุงธนบุรี
พระราชวังเดิมในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

๑๗. พระพุทธรูปแบบทวารวดี
เพื่อแสดงลักษณะศิลปะแบบ
ทวารวดีในภาคกลาง

๑๘. เรือนทับขวัญ (เรือนไทย
ทวารวดี) ถ่ายแบบจากตำหนัก
ทับขวัญ โดยดัดแปลงตัวเหงา
บนขอบหน้าจั่วให้เหมือนอย่าง
ที่พบบนใบเสมาสมัยทวารวดี

๑๙. กลุ่มขุนแผน (เรือนไทย
อยุธยา) ลักษณะเรือนไทยแบบ
อยุธยา เป็นเรือนคหบดี

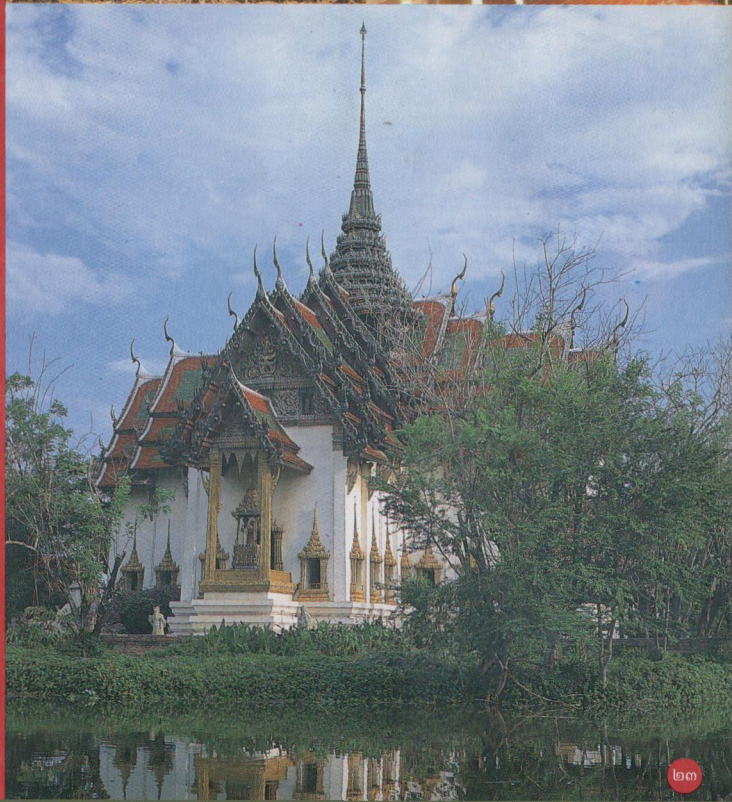
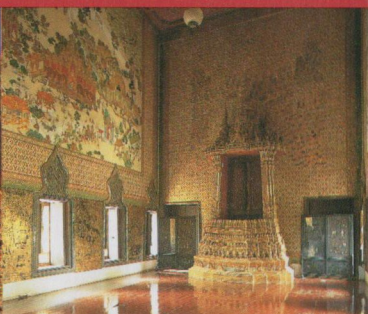
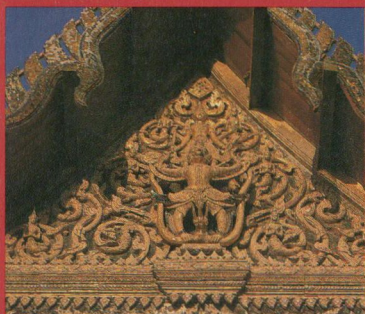
๒๐. อนุสรณ์สถานสงครามยุทธ-
หัตถี เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของ
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

๒๑. อนุสรณ์สถานกรมพระราช-
วังบวรฯ เพื่อรำลึกถึงวีรกรรม
ของกรมพระราชวังบวรมหา-
สุรสิงหนาท ในรัชกาลที่ ๑

๒๒. ด้านเจดีย์สามองค์ เส้น
ทางการเดินทัพที่กองทัพพม่าใช้
ผ่านมาทำสงครามกับไทย

๒๓. พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
เป็นพระที่นั่งที่มีอายุความเป็นมา
นานและมีความงดงามที่สุดใน
พระบรมมหาราชวัง กรุงเทพฯ

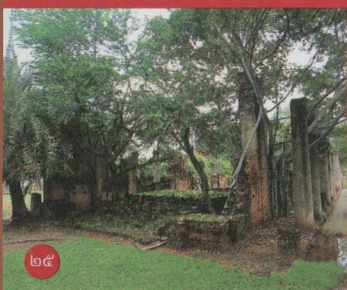

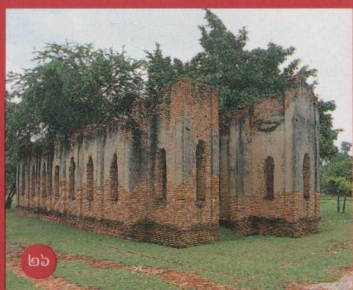

๒๔

๒๕

๒๖

๒๗

๒๔. เรือนต้น ลักษณะเรือน
ไทย สมัยกรุงเทพฯ โดยถ่าย
แบบจากพระตำหนักเรือนต้น
ครั้งรัชกาลที่ ๕

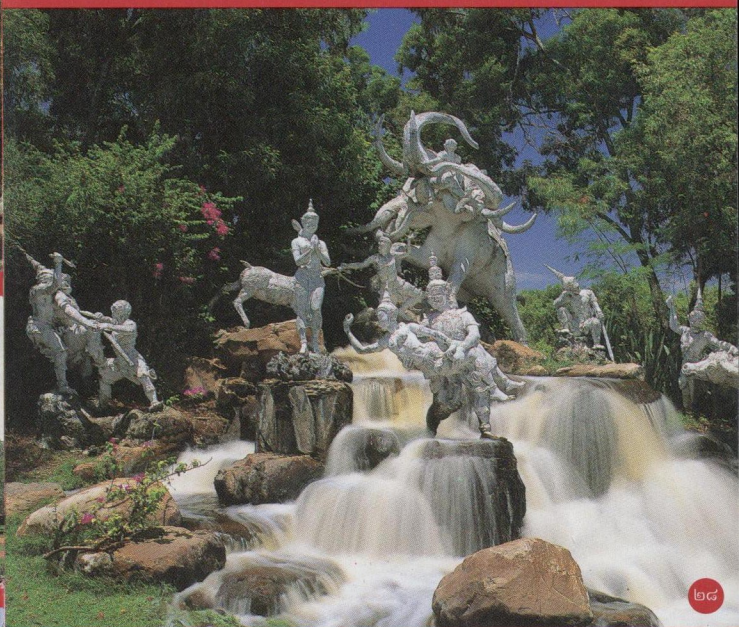
๒๕. วิหารพระศรีสรรเพชญ์
เขตพุทธาวาสในพระราชวัง
หลวงกรุงศรีอยุธยา ประดิษ-
ฐานพระพุทธรูปทองคำยืน
ขนาดใหญ่

๒๖. พระที่นั่งจอมทอง เป็นที่
พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่บอกหนังสือ

ธรรมในแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรม
๒๗. พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท
พระที่นั่งองค์สำคัญของกรุงศรี-
อยุธยาที่มีความงดงามสง่าเลื่องลือ

๒๘. สวนรามเกียรติ์ กลุ่มรูปปั้น
ตัวละครจากเรื่องรามเกียรติ์

๒๙. พระตำหนักคำหยาด วัด-
โพธิ์ทอง อ่างทอง เป็นที่ประ-
ทับของพระเจ้าอู่ทองพระขณะทรง
ผนวช

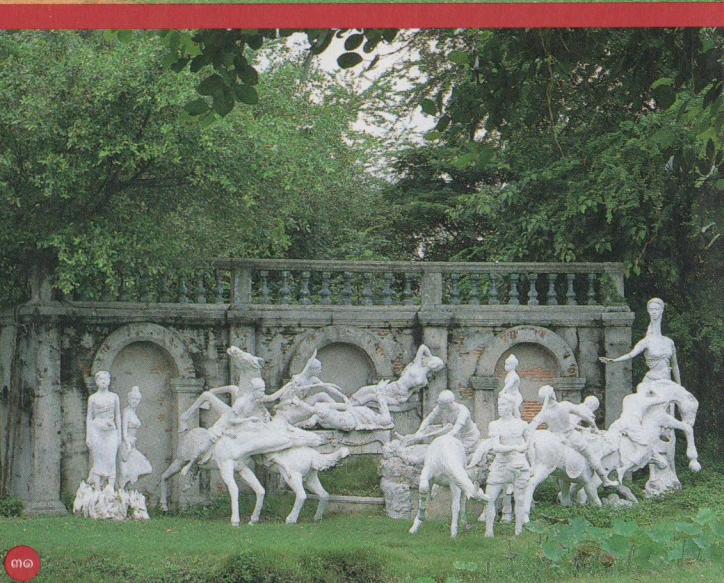
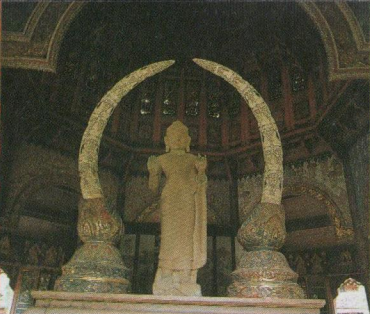

๒๘

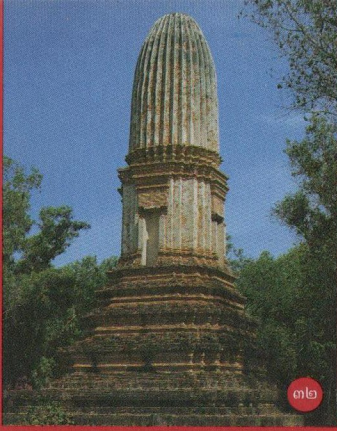

๒๙

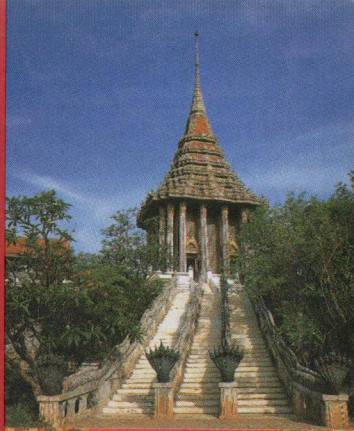

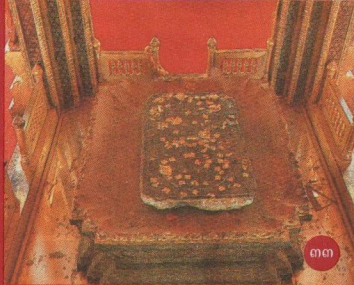

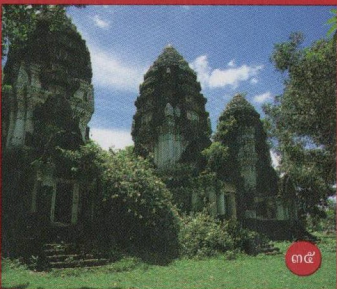
๓๒

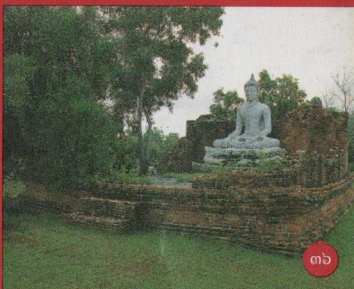
๓๔

๓๓

๓๕

๓๖

๓๐. หอพระแก้ว ที่รวบรวมสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์และบรรณาการครั้ง
กรุงศรีอยุธยา

๓๑. สวนขุนช้างขุนแผน กลุ่ม
รูปปั้นจากวรรณคดีสมัยอยุธยา
เรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งได้สะท้อน
ชีวิตความเป็นอยู่ในสมัย
นั้นด้วยลีลาภาษาอังกฤษยัง

๓๒. ปรากฏทรงมะเฟือง วัด
มหาธาตุ เมืองสระบุรี ชัยนาท
เป็นลักษณะศิลปะสถาปัตยกรรมที่แปลกและไม่ค่อยได้
พบเห็น

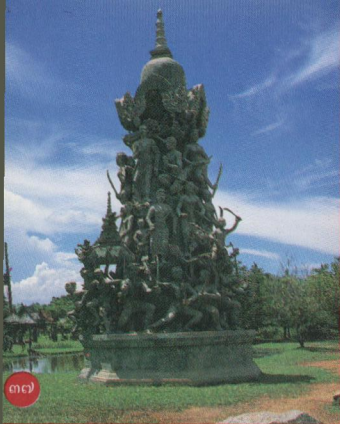
๓๓. มณฑปพระพุทธรบาท
สระบุรี สถานจาริกแสวงบุญ
ของชาวพุทธ ตั้งแต่รัชสมัย
พระเจ้าทรงธรรม

๓๔. กุฏิพระ แสดงความวิเวก
ของเพศบรรพชิต

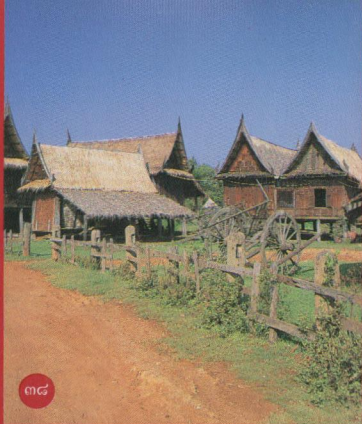
๓๕. ปรากฏสามยอด ลพบุรี
ศิลปะลพบุรี เป็นพุทธสถานใน
ลัทธิมหายาน

๓๖. วิหารโพธิ์เก้าต้น สิงห์บุรี ที่
รวมของชาวบ้านบางระจันในการ
ต่อสู้กับพม่า

๓๗

๓๘

๓๙

๔๐

๓๗. บางระจัน เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมชาวบ้านบางระจัน

๓๘. หมู่บ้านภาคกลาง แสดงความเป็นอยู่ของชาวบ้านในภาคกลาง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวนา

๓๙. ประติมากรรมพระพุทธรูปปางพิจิตร ที่ประดิษฐานของพระเจ้าเสือ

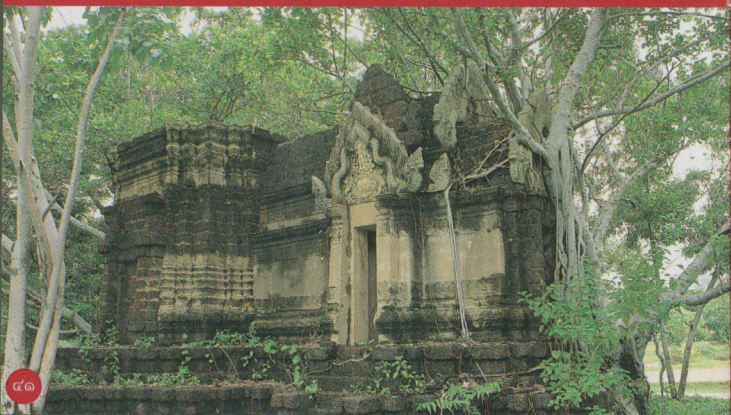
๔๐. สวนไกรทอง แสดงตัวละครจากเรื่องไกรทอง

๔๑. ปราสาทวัดจุฬามณี พิชญ-

โลก สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงสร้างและผนวชที่วัดนี้

๔๒. วิหารสุโขทัย สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมลักษณะศิลปะและสถาปัตยกรรมสุโขทัยไว้ด้วยกัน

๔๓. เทวโลก ดินแดนแห่งเทพเจ้าสูงสุด ตามความเชื่อในศาสนาฮินดู เป็นที่แสดงรูปปั้นสัมฤทธิ์เทพเจ้าสำคัญๆ

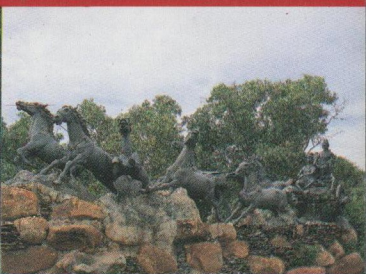
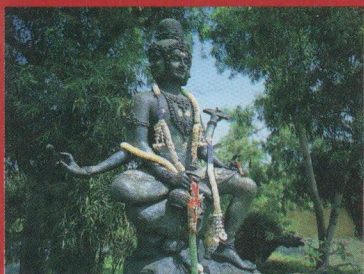

๔๑

၄၆

၄၇

อยู่กลางเมืองโบราณ

“ภาพของเมืองโบราณ

คือประวัติศาสตร์ของสยาม

เต็มไปด้วยร่องรอยของประวัติศาสตร์

โบราณสถาน และโบราณวัตถุ

ไม่เฉพาะเวียนชม

และรำลึกถึงชะตากรรมของชาติ

เรื่องราวของมนุษย์ที่ไม่แน่นอน

จะอาวรณ์ และเศร้าสลด

ต่อช่วงเวลาที่ผ่านไป

มีเชื้อชาติหนึ่ง

วัฒนธรรมสูงส่ง ลังคมสมบูรณ์พูนสุข

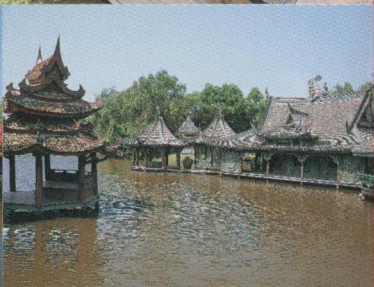
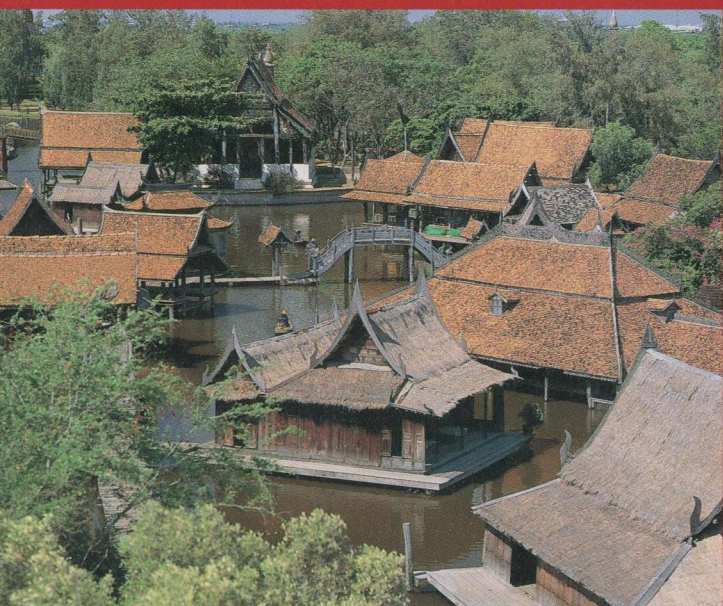
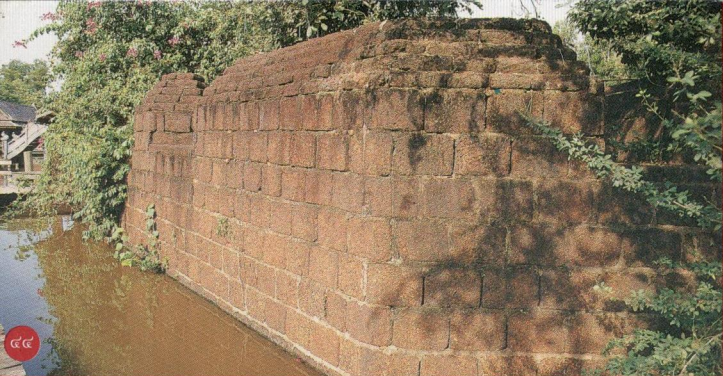
ขาดการต่อเนื่องลง

การอาวรณ์และสลดใจนี้

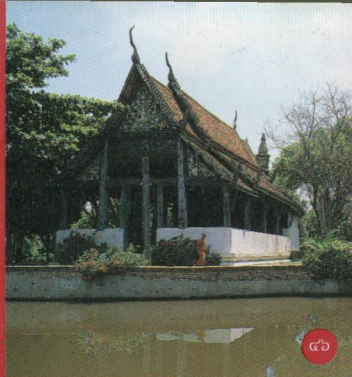
มิใช่มีส่วนได้มีส่วนเสียแก้ตัว

แต่เป็นอาณัติจักรไร้ตัวตน”

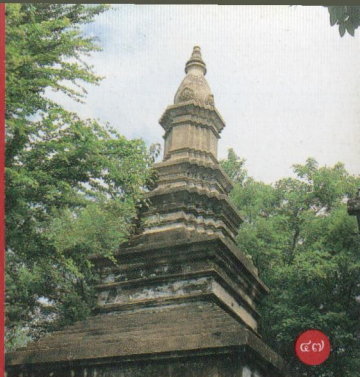

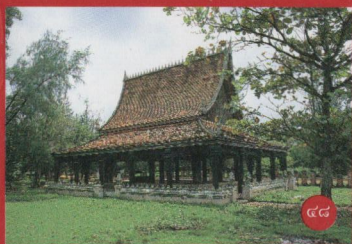

๔๖

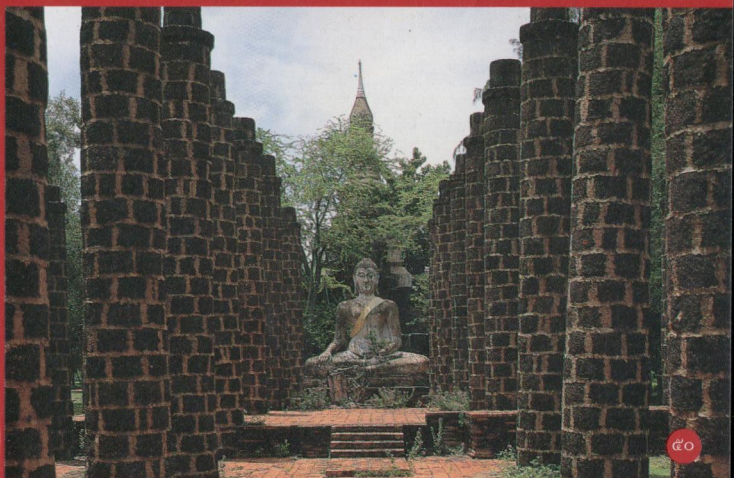
๔๗

๔๘

๔๙

๕๐

๔๔. ป้อมเมืองกำแพงเพชร
สร้างขึ้นในสมัยที่เริ่มมีการติดต่อกับชาวต่างประเทศ

๔๕. ตลาดน้ำ แสดงลักษณะชุมชนที่มีการติดต่อกันทั้งการค้าขายและสังคมวัฒนธรรม

๔๖. วัดพร้าว ดาก เมืองโบราณ ได้ผาติกรรมมาจาก จ.ดาก

๔๗. เจดีย์ยอดทรงบัว เจดีย์แบบสุโขทัย ที่จ.ดาก

๔๘. ศาลาร้องทุกข์ สมัยพ่อขุนรามคำแหง บันลมเป็นอย่างบันลมสังคโลกสุโขทัยที่ค้นพบได้หลักฐาน

๔๙. เนินปราสาท หน้าวัดมหาธาตุ สุโขทัย ซึ่งพบศิลาจารึกและพระแท่นมณีคศิลาอาสน์

๕๐. วิหารหลวงวัดมหาธาตุสุโขทัย สถาปัตยกรรมสุโขทัยที่ใหญ่โตและงดงามมากที่สุด

๕๑. พระมหาธาตุเจดีย์สุโขทัย
ปุษนิยสถานกลางเมืองสุโขทัย

๕๒. สวนพระลอ แสดงกลุ่มรูป
ปั้นตัวละครจากเรื่องพระลอ

๕๓. หอคำ เคยเป็นจวนผู้ว่า-
ราชการนครลำปาง เมืองโบราณ
ใช้เป็นพุทธพิพิธภัณฑ์

๕๔. เจดีย์จามเทวี ลำพูน แสดง
ความรุ่งเรืองของอาณาจักรหริ-
ภุญไชย

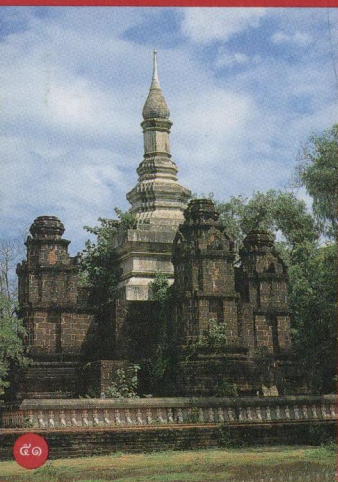
๕๕. วัดจองคำ สถาปัตยกรรม
เครื่องไม้แบบไทยใหญ่ เมือง
โบราณผาติกรรมมาจาก อ.งาว
ลำปาง

๕๖. วิหารสะเมิง วิหารไม้โถง
ลักษณะพื้นเมืองทางเหนือ
เมืองโบราณผาติกรรมมาจาก
อ.สะเมิง เชียงใหม่

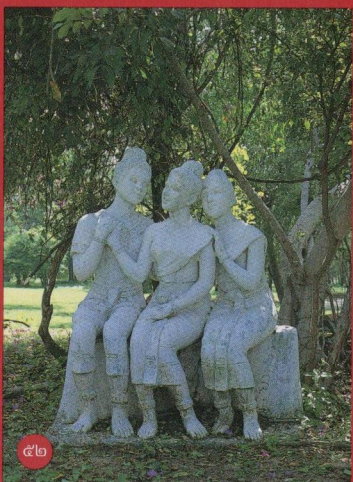
๕๗. เจดีย์เจ็ดยอด วัดโพธาราม
มหาวิหาร เชียงใหม่ ซึ่งได้แบบ
มาจากเจดีย์ที่พุทธคยา อินเดีย

๕๘. วิหารวัดเชียงของ วิหารไม้
โถง แบบล้านนา เมืองโบราณ
ผาติกรรมมาจากเชียงราย

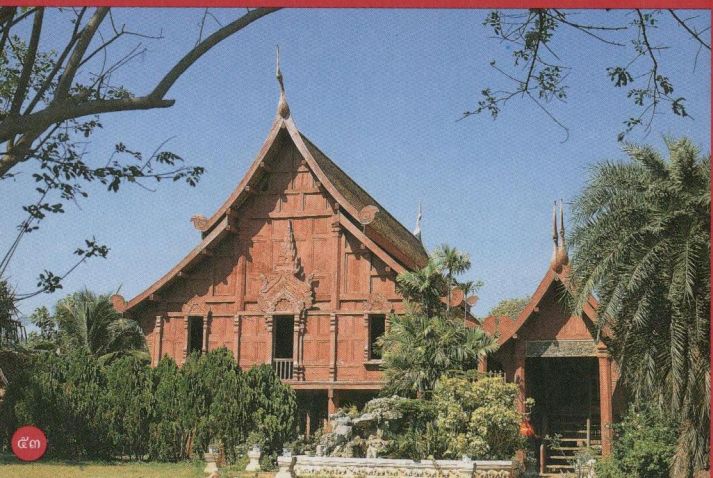
๕๙. โบสถ์น้ำ เป็นโบสถ์ทาง
เหนือ มีน้ำล้อมรอบและถ่ายเท
ได้ โดยใช้น้ำแสดงเขตชลประทาน

๕๑

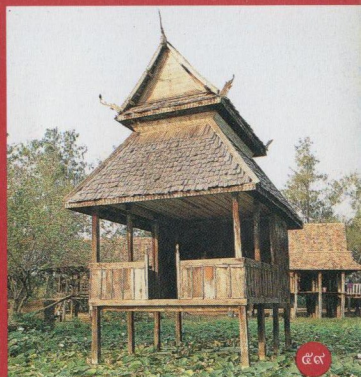
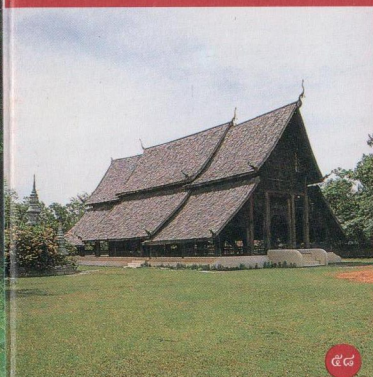
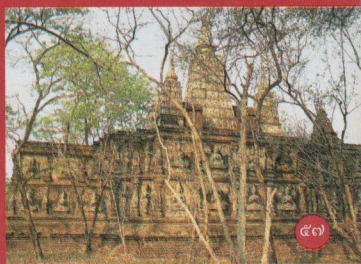
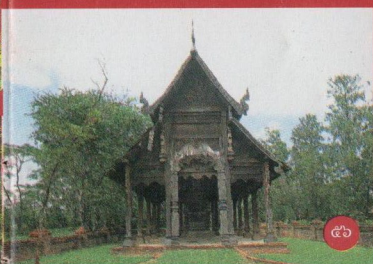

๕๒

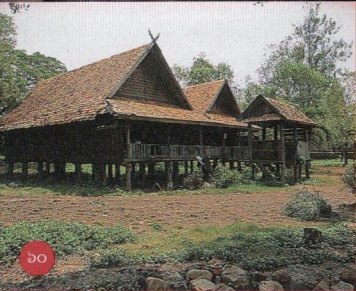

๕๓

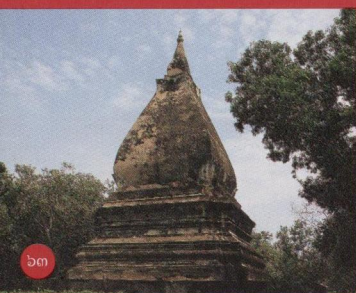
၁၀

၁၁

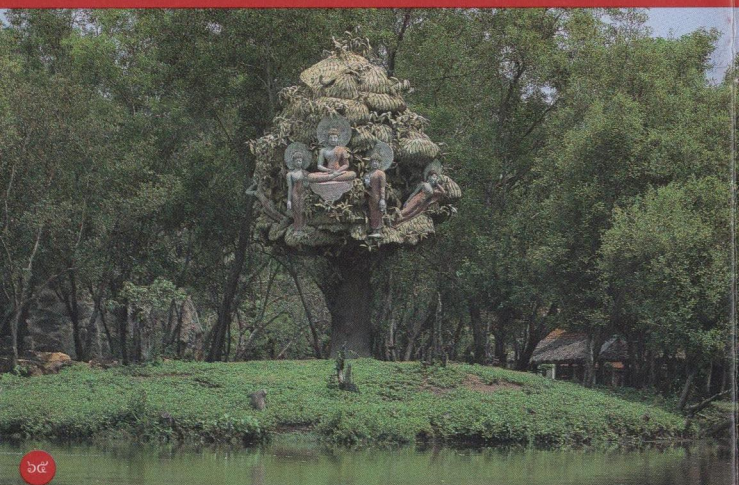
၁၂

၁၃

၁၄

၁၅

๖๐. หมู่บ้านไทยภาคเหนือ
แสดงเอกลักษณ์ด้วยกาแลบน
หน้าจั่ว บ้านเป็นไม้มีชันเรือน
หน้าต่างแคบกันลม หลังคามุง
ด้วยกระเบื้องของขนาดเล็ก

๖๑. พระธาตุจอมกิติ บนดอย
จอมกิติ อ.เชียงแสน เชียงราย
เชื่อว่าเป็นที่บรรจุพระบรมสารี-
ริกธาตุ

๖๒. วิหารวัดภูมินทร์ น่าน เป็น
วิหารจตุรมุข ภายในมีจิตรกรรม
ฝาผนังเรื่องคันธกุมาร

๖๓. พระเจดีย์ศรีสองรักษ์ เลย
ศิลปะล้านช้าง แสดงสัมพันธภาพ
ระหว่างกษัตริย์ไทยกับกษัตริย์
ลาว

๖๔. มณฑปพระพุทธบาทขึ้น
อุตรดิตถ์ สร้างครอบรอยพระ-

พุทธบาท ๒ รอยในท่าประทับ
ยืน

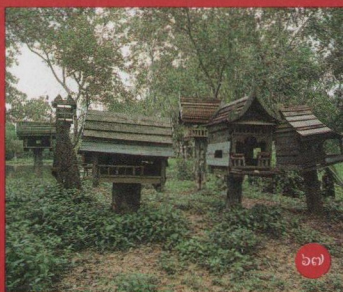
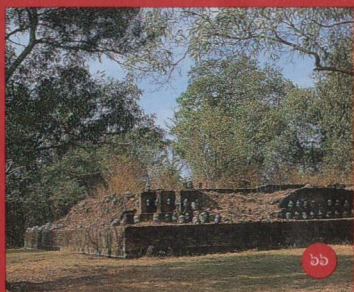
๖๕. ยมกปาฏิหาริย์ พระพุทธ
เจ้าทรงแสดงปาฏิหาริย์ด้วยการ
เนรมิต พระวรกายเป็นคู่ ๆ ใน
อิริยาบถต่าง ๆ

๖๖. พระธาตุบังพวน ปัจจุบัน
พังลงเหลือแต่ฐาน ในตำนาน
อุรังคธาตุ กล่าวว่า นำจะมีอายุ
ตั้งแต่ระหว่างพุทธศตวรรษที่

๖-๘

๖๗. ศาลเทพารักษ์ แสดงคติ
ความเชื่อของคนในท้องถิ่นต่อ
สิ่งนอกเหนือธรรมชาติ

๖๘. ผาแดงนางไอ่ กลุ่มรูปปั้น
ตัวละครพื้นบ้านอีสาน เรื่องผา-
แดงนางไอ่

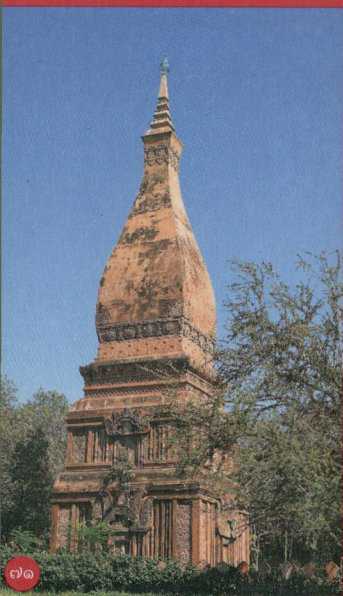

๖๙

๗๐

๗๑

๖๙. พระธาตุนารายณ์เจงเวง
สกลนคร บรรจุพระอังคารของ
พระพุทธเจ้า สร้างในสมัยโกถ์
เคียงกับ พระธาตุนม

๗๐. วิหารล้านช้างและหอไตร
อาคารไม้แบบศิลปะล้านช้าง ซึ่ง
เป็นฝีมือช่างพื้นถิ่นเดิมในอีสาน

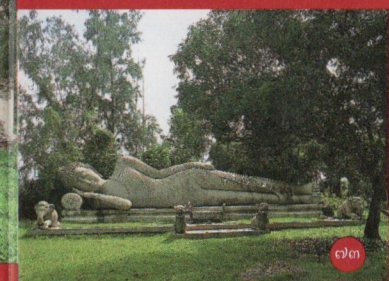
๗๑. พระธาตุนม นครพนม ที่
บรรจุพระอัฐิธาตุของพระ-
พุทธเจ้า

๗๒. ปราสาทหินเขาพระวิหาร
ศรีสะเกษ เทวาลัยขอมบนเทือก
เขาพนมดงเร็ก ชายแดนไทย-

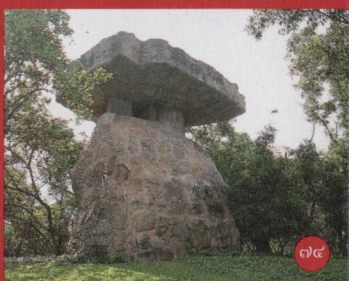

๗๒

๗๓

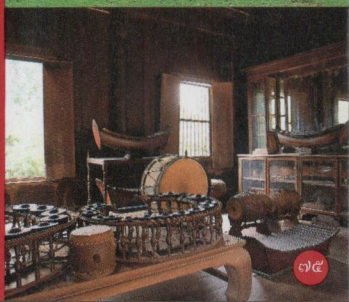
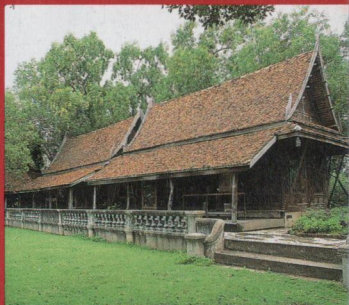
๗๔

กัมพูชา

๗๓. พระนอน แสดงลักษณะ
พุทธศิลป์ที่ได้รับอิทธิพลจาก
ศิลปะอินเดีย

๗๔. หอนางอูสา อุดรธานี เฟิง
หินอันเป็นชุมชนสมัยก่อน
ประวัติศาสตร์ เป็นที่กำเนิด
นิทานพื้นบ้านอูสา-บารส

๗๕. พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมพื้น
บ้าน ที่รวบรวมและจัดแสดง
เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรง
ชีวิตของคนไทยแต่โบราณ

๗๕

๗๖. พระธาตุนาค กาฬสินธุ์
เป็นเจดีย์เก่าที่มีมาแต่สมัย
ทวารวดี

๗๗. กู่คูมหาธาตุ มหาสารคาม
ศิลปะแบบลพบุรียุคต้น ฝีมือ
ช่างพื้นเมือง

๗๘. ปราสาทหินหนองกู่ ร้อย-
เอ็ด ศิลปะแบบลพบุรียุคต้น
ฝีมือช่างพื้นเมือง เช่นเดียวกับ
กู่คูมหาธาตุ

๗๙. สวนสังข์ทอง กลุ่มรูปปั้น
ตัวละครจากเรื่องสังข์ทอง

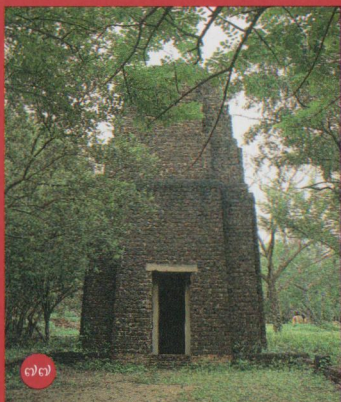
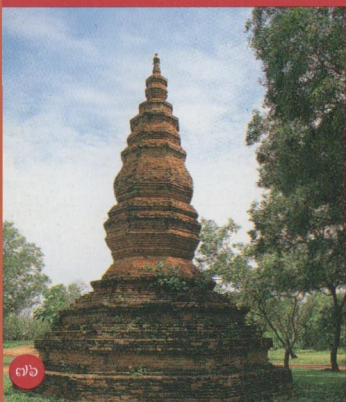
๘๐. ปราสาทศรีเทพ เพชรบูรณ์
เป็นปราสาทที่มีอายุเก่าแก่มาก
ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

๘๑. เทวรูปสวามหกแขน

เป็นเทวรูปเนื่องในศาสนาฮินดู
ทรงมงกุฎรูปทรงกระบอกเผย
แพร่เข้ามาตามคติความเชื่อของ
กลุ่มชน

๘๒. กุฏิวิปัสสนา ผาติกรรมมา
จากวัดต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็น
ถึงการปฏิบัติธรรมด้วยความสงบ
ของพระสงฆ์

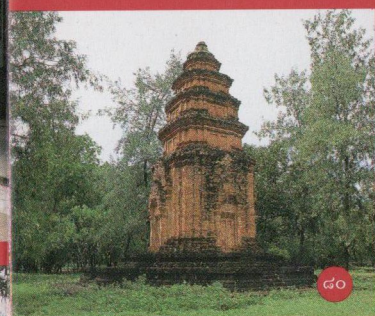
๘๓. พระพุทธรูปนาคปรก ขณะ
ที่พระพุทธเจ้าทรงเสวยวิมุตติ-
สุขอยู่ ได้บังเกิดพายุใหญ่พญานาค
มุจลินท์ ซึ่งอยู่ในสระใกล้
ที่ประทับ ได้มาขดกายเป็นบัล-
ลังก์ และแผ่พังพานเป็นฉัตร
กั้นพายุ

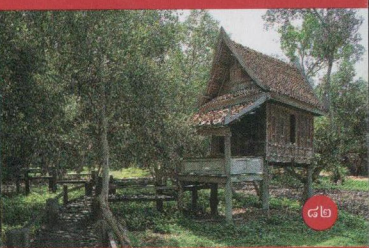
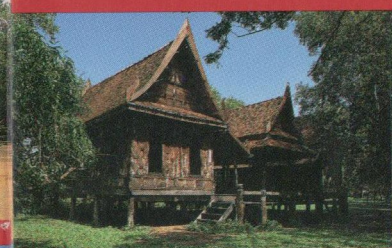
୧୯

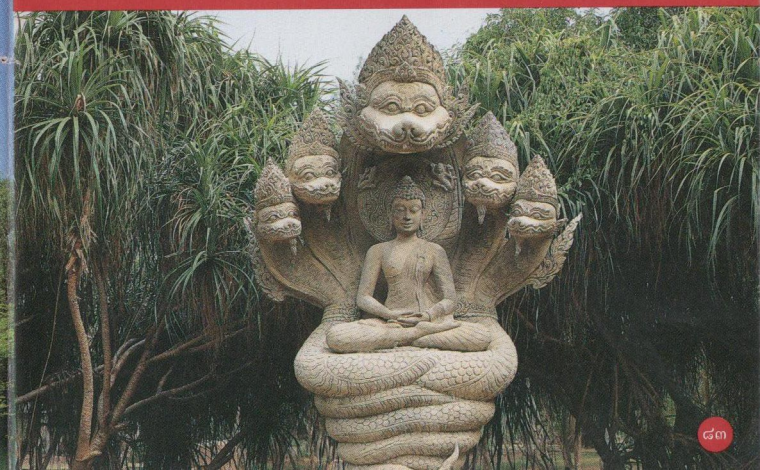
୨୦

୨୧

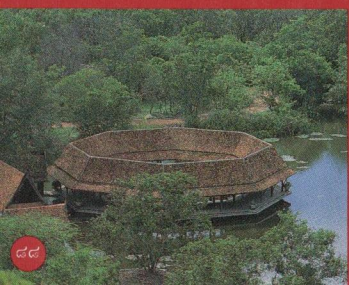
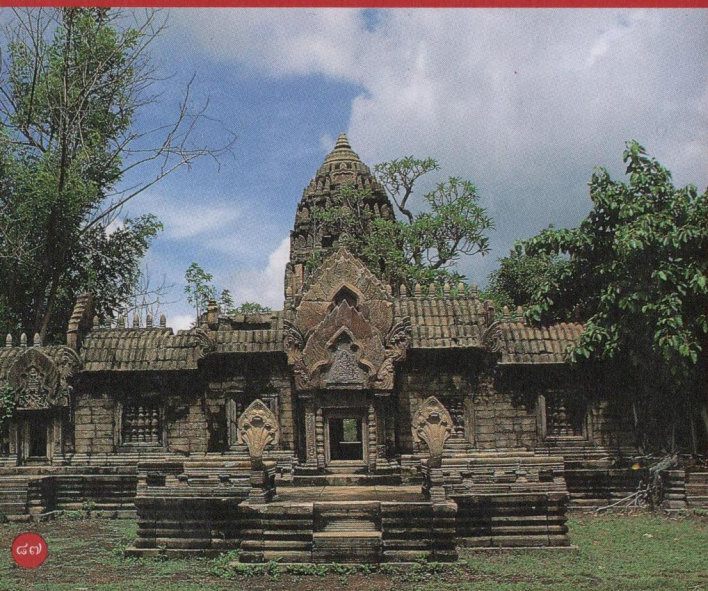
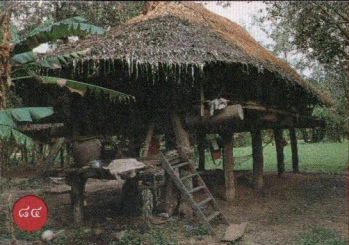

୨୨

୨୩

๘๔. หมู่บ้านชาวเขา กลุ่มหมู่บ้าน ลาวโซ่ง ซึ่งทางเมืองโบราณได้ให้ชาวเขาอยู่อาศัย

๘๕. พระธาตุสามหมื่น ชัยภูมิ ลักษณะเจดีย์คล้ายศิลปะศรีวิชัย ตั้งอยู่ใกล้เมืองโบราณสมัยทวารวดี ที่ อ.เกษตรสมบูรณ์

๘๖. ปราสาทหินพิมาย นครราชสีมา พุทธสถานในลักษณะปราสาทหินของขอมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

๘๗. ปราสาทหินพนมรุ้ง บุรีรัมย์ ปราสาทหินที่มีลักษณะการก่อสร้าง และองค์ประกอบงดงามที่สุด

๘๘. ศาลาแปดเหลี่ยม ลักษณะ

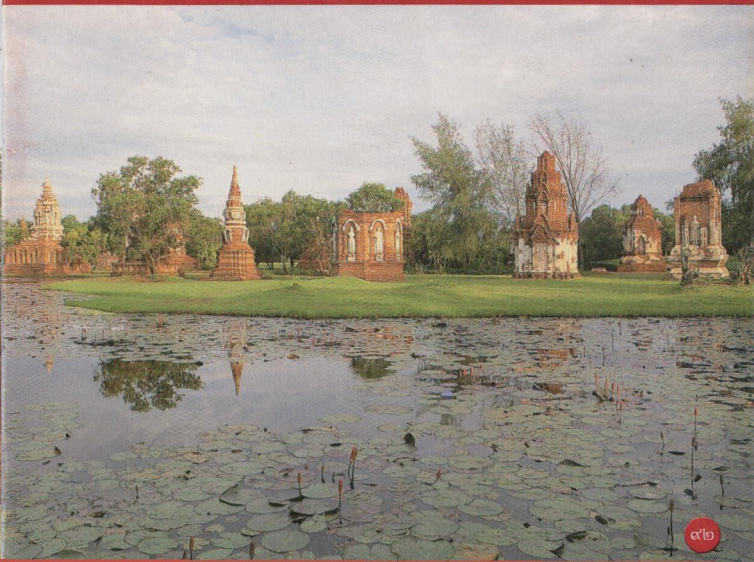
สถาปัตยกรรมไทยอีกแบบหนึ่งใช้เป็นศาลาพักผ่อน

๘๙. กวนเกษียรสมุทร กลุ่มรูปปั้นแสดงเรื่องเทวดากวนเกษียรสมุทร อันเป็นตอนหนึ่งในเรื่องนารายณ์สิบปาง

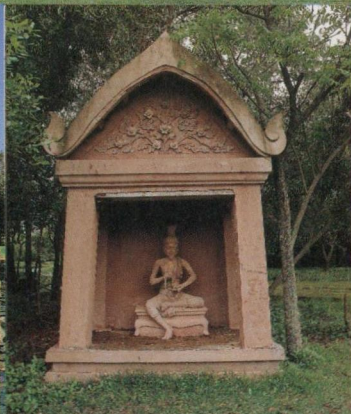
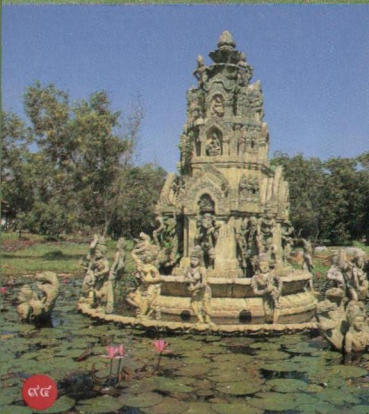
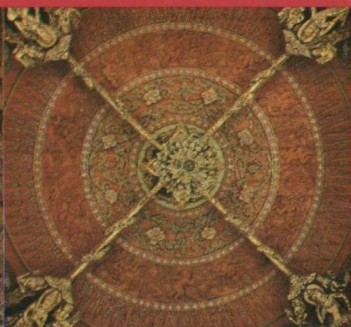
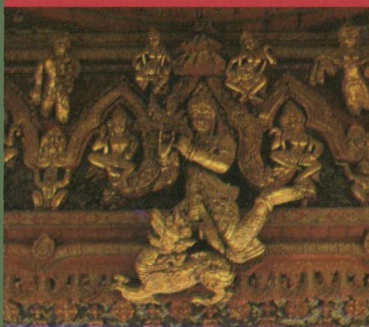
๙๐. ปราสาทศรีขรภูมิ สุรินทร์ ปราสาทหินห้าองค์ ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน

๙๑. วิหารทวารวดี แสดงให้เห็นว่าในภาคอีสานของไทยเคยมีวัฒนธรรมทวารวดีรุ่งเรืองอยู่

๙๒. ป่าเจดีย์ เป็นที่รวมของกลุ่มเจดีย์ จากแบบและยุคสมัยต่างๆ ไว้ด้วยกัน

๙๓. ปราสาทหินสตึกก็อกรม
ปราจีนบุรี ปราสาทแบบลพบุรี
ฝีมือช่างขอม อยู่ชายแดนไทย-
กัมพูชา

๙๔. โรงละคร ที่แสดงละครใน
ตั้งแต่ครั้งราชสำนักกรุงศรีอยุธยา

๙๕. ศาลาโถงวัดนิมิต ทรายด
เป็นศาลาการเปรียญวัดนิมิต ซึ่ง
สมเด็จพระเจ้าตากสินเคยใช้
เป็นที่ประชุมพล

๙๖. สวนพระอภัยมณี แสดง
กลุ่มรูปปั้นตัวละครจากเรื่อง

พระอภัยมณีของสุนทรภู่

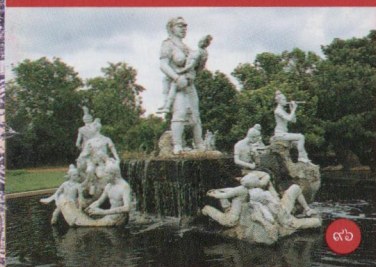
๙๗. ป้อมและกำแพงเมือง
จะเชิงเทรา แสดงความเป็น
เมืองหน้าด่านทางฝั่งตะวันออก
ของไทย

๙๘. ดึกแดง จันทบุรี เพื่อรำลึก
ถึงเหตุการณ์ ร.ศ.๑๑๒ เมื่อ
ฝรั่งเศสหาเหตุล่าอาณานิคม

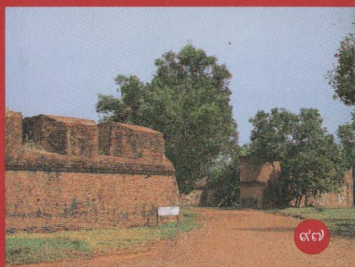
๙๙. ศาลหลักเมือง อีกสิ่งหนึ่งที่
แสดงถึงความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์
และอำนาจเหนือธรรมชาติ

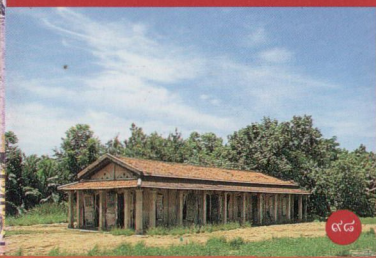
๙๕

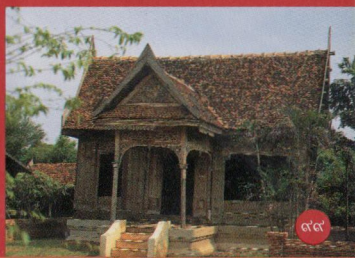
๙๖

๙๗

๙๘

๙๙

เมื่อจากเมืองโบราณ

“ปัญหาเงาตามตัว

แท้จริงนั้นมนุษย์คืออะไร

จากเมืองประวัติศาสตร์

จะพบว่า

ความหวังและความต้องการของมนุษย์

ไม่มีที่สิ้นสุด

คนปรารถนาให้มีความหมาย

พลังนี้แรงเร้า

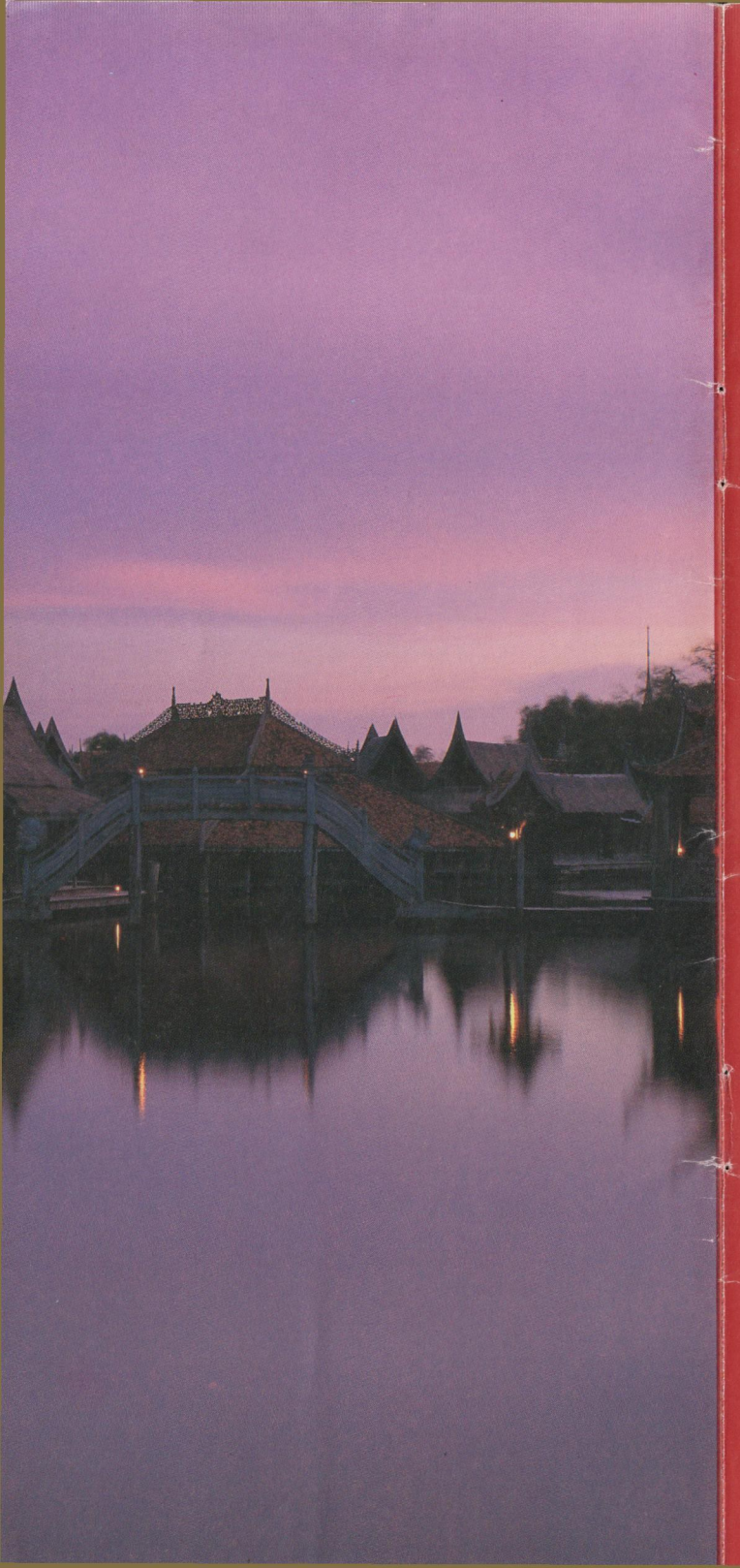
ยิ่งกว่าอาหารหล่อเลี้ยง

สำคัญกว่าการสืบพันธุ์

ซึ่งสวรรค์ให้มา

พร้อมกับชีวิตมนุษย์”

เส้นทางไปเมืองโบราณ สมุทรปราการ

๑. รถยนต์ส่วนตัว

ใช้เส้นทางด่วน ปลายทางที่สำโรง-สมุทรปราการ
ถึงสามแยกสมุทรปราการ เลี้ยวซ้ายไปตามถนน
สุขุมวิทสายเก่า (ไปทางบางปู) ประมาณ กม. ๓๓
เมืองโบราณจะอยู่ทางซ้ายมือ

๒. รถโดยสารสาธารณะ

ใช้รถโดยสารปรับอากาศ สายปอ. ๑๑ (ปิ่นเกล้า -
ปากน้ำ) ลงที่สุดทาง แล้วต่อรถเมล์เล็กเบอร์ ๓๖
ซึ่งจะวิ่งผ่านหน้าทางเข้าเมืองโบราณ

อัตราค่าเข้าชมเมืองโบราณ

ผู้ใหญ่ ๕๐.- บาท

เด็ก ๒๕.- บาท

รถยนต์ธรรมดา ๕๐.- บาท (ไม่รวมคนขับ)

รถจักรยานเล็ก ๑๐๐.- บาท

เข้าชมเป็นหมู่คณะ จะได้รับส่วนลดพิเศษ

ติดต่อสอบถามรายละเอียด

เมืองโบราณ สมุทรปราการ

กิโลเมตร ๓๓ ถนนสุขุมวิท (เก่า) บางปู

โทร./โทรสาร. ๓๒๓-๙๒๕๓

สำนักงานกรุงเทพฯ

๗๘/๑ มุมอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๒๔-๑๐๕๗, ๒๒๖-๑๙๓๖

โทรสาร. ๒๒๖-๑๒๒๗

โปรดให้ความร่วมมือ เพื่อรักษาเมืองโบราณไว้เป็นสมบัติ ของมนุษยชาติ

๑. โปรดอย่าส่งเสียงอื้ออึงทำลายความสงบภายใน
  ๒. โปรดอย่าแตะต้อง จี๊ดเขียน บนสิ่งก่อสร้างในเมืองโบราณ
  ๓. โปรดอย่าเด็ดดอกไม้ ใบไม้
  ๔. โปรดอย่าป็นไต่รูปปั้น และสถานที่ก่อสร้างต่างๆ
  ๕. โปรดอย่าทิ้งเศษสิ่งของสกปรก
  ๖. โปรดจอดรถชิดขอบทาง
  ๗. โปรดอย่าลงเล่นน้ำในบ่อ บึง คลอง และน้ำตก
  ๘. โปรดอย่าจับ หรือทำอันตรายสัตว์บก และสัตว์น้ำทุกชนิด
  ๙. โปรดอย่านำอาวุธปืน และวัตถุระเบิดเข้าไปในเมืองโบราณ
  ๑๐. ห้ามจุดประทัด ดอกไม้ไฟ หรือก่อกองไฟ เด็ดขาด
- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของเมืองโบราณ จะให้คำแนะนำตามสมควร หากผู้ใดละเมิดอาจถูกเชิญออก และถ้าเกิดความเสียหาย ผู้ทำความเสียหาย จะต้องรับผิดชอบ สำหรับท่านที่มาเป็นหมู่คณะ สถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด จะต้องรับผิดชอบต่อ การกระทำของบุคคลที่ร่วมมาในคณะ

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามถ่ายภาพนิ่ง ภาพยนตร์ หรือวิดีโอ
เพื่อการค้าเด็ดขาด